

Апелационен суд
Битола

2019

ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

Булевар 1-ви
Мај бр.63

info@asbitola.mk

047/227-999

СОДРЖИНА

1.Податоци за работа со предмети -----	2
2.Извештај за усогласување на судската пракса -----	5
3. Извештај од извршени посети на пониските судови -----	15
4. Извештај за односи со јавност -----	17
5. Извештај за информатички технологија -----	18
6. Извештај за опременост и одржување на зградата на судот -----	20
7. Извештај за извршени и планирани јавни набавки-----	21
8. Извршување на буџетот и финансиска анализа за 2019 година -----	22

.
.
.

ИЗВЕШТАЈ

За работата на Апелациониот суд Битола за 2019 година

1. ПОДАТОЦИ ЗА РАБОТА СО ПРЕДМЕТИ

Апелациониот суд во Битола, вршејќи ја Судската власт, како самостоен и независен државен орган во 2019 година преку постапување во конкретни предмети, врз основа на Уставот на РМ, меѓународните договори ратификувани во согласност со Уставот, процесните и материјалните закони, Законот за судовите, Судскиот деловник, Распоредот за работа и Програмата за работа за 2019 година, обезбеди примена на правото и заштита на човековите слободи и права во рамките на својата надлежност.

Во 2019 година, Судот со ангажирање на вработените, судиите, стручниот кадар и административно - техничкиот персонал, ефикасно и квалитетно ја изврши судската функција.

Во 2019 година, Апелациониот суд во Битола, работеше со пополнети 20 судиски места заедно со Претседателот на судот од вкупно предвидените 25 судиски места, согласно Одлуката на Судскиот совет за бројот на судии во Апелациониот суд Битола, на еден судија член на Судскиот совет на РМ местото на судија му мирува.

Во Апелациониот суд во Битола во 2019 година, пензиониран е еден судија, еден самостоен судски референт - технички секретар на Претседателот на Судот, еден помлад судски референт - доставувач. Вработени во се текот на 2019 година еден самостоен судски референт-технички секретар на Претседателот, еден помлад судски референт доставувач, два судски референти дактилографи, еден помошник информатичар, еден судски соработник, притоа беа испразнети работните места архивар и телефонски оператор.

На крајот на годината заклучно со 31.12.2019 година, во судот биле вкупно 78 вработени, од кои 20 судии, заедно со Претседателот на Судот, 55 судски службеници и 3 други вработени кои вршат помошно технички работи.

Според статистичките податоци за бројот на предметите што се во работа во 2019 година споредбено со 2018 година, во **Кривичниот оддел** се констатира зголемување на новопримени предмети за **43**, во **КЖ** уписникот за 6 предмети, во **ПРКЖ** уписникот намалување за 9 предмети, во **КСЖ** уписникот зголемување за 46 предмети предмет.

Во **Граѓанскиот оддел** има намалување на бројот на предмети за вкупно **310** предмети од кои: во **ГЖ**- уписникот во однос на 2018 година намален е приливот за 159 предмети, во **ТСЖ** уписникот намален е приливот за 43, во уписникот **РОЖ** намален е приливот за 43 предмети.

Споредбено со 2018 година намален е приливот на предмети за вкупно 320 предмети, кои се опфатени со ориентационата норма утврдена од Судскиот совет.

Бројот на предметите Су, ИЗЗ, Су-ДОВ и УПП е зголемен во однос на 2018 за 68 предмети.

Видно од Табелата 1-3 за сумарниот преглед на предмети за 2019 година е прикажана состојбата со прилив на предмети во текот на годината во сите оддели во споредба со 2018 година.

Во 2019 година вкупно во работа беа 5874 предмети кои се опфатени со ориентационата норма утврдена од Судскиот совет и **1302 предмети** од Судската управа.

Во 2019 година се решија вкупно 5394 предмети, опфатени со ориентационата норма утврдена од Судскиот совет и **1302 предмети** од судска управа.

Во 2019 година се реши приливот и за 50 предмети е намален остатокот на предмети опфатени со ориентационата норма утврдена од Судскиот совет.

Во Апелациониот суд Битола вкупно **просечно месечно се решавале по 485,92 предмети** без тие на судската управа.

Судиите во Апелациониот суд Битола, поединечно, месечно, сметано за 10,5 месеци оствариле просек на решени предмети **по 25,84 предмети** без тие на судската управа или во **кривично по 23,05 предмет**, а во **граѓанско по 24,62 предмети**.

На годишно ниво судиите од Граѓанскиот оддел оствариле просек на решени предмети по судија секој по 258,18 предмет или процентот на остварено просечна годишна ориентациона норма во Граѓанскиот оддел е 111,76 %, а во Кривичниот оддел судиите оствариле просек на решени предмети по судија секој по 242,03 предмет или процентот на остварено просечна годишна ориентациона норма во Кривичниот оддел е 153,67 %, или на ниво на Суд секој судија остварил просек на решени предмети од по 254,74 предмети, или процентот на остварено просечна годишна ориентациона норма на ниво на суд е 118,28%.

Детални податоци по видови на решени предмети просечно месечно се дадени во **Табелите 2-1 и 2-2**

КВАЛИТЕТ НА РАБОТА ВКУПНО НА АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ВО БИТОЛА

Според податоците за вратените предмети од страна на Врховниот суд на РМ

Квалитетот на ниво на суд е:

- **потврдени - 144** предмети или **75%** од вкупно предмети по кои што бил изјавен правен лек или од вкупно решените предмети **2,69%**.
- **укинати - 30** предмети или **15,6%** од од вкупно предмети по кои што бил изјавен правен лек или од вкупно решените предмети **0,5%**.
- **преиначени - 18** предмети или **9,4 %** од вкупно предмети по кои што бил изјавен правен лек или од вкупно решените предмети **0,33%**.

Квалитетот во Граѓанскиот оддел е следниот:

- **потврдени - 115** предмети или **74,2 %** од вкупно предмети по кои што бил изјавен правен лек или од вкупно решените предмети **3,04%**.
- **укинати - 22** предмети или **14,19 %** од вкупно предмети по кои што бил изјавен правен лек или од вкупно решените предмети **0,5%**.
- **преиначени - 18** предмети или **11,61 %** од вкупно предмети по кои што бил изјавен правен лек или од вкупно решените предмети **0,47%**.

Квалитетот во Кривичниот оддел е следниот:

- **потврдени - 29** предмети или **78,38 %** од вкупно предмети по кои што бил изјавен правен лек или од вкупно решените предмети **1,85%**.
- **укинати - 8** предмети или **21,62%** од вкупно предмети по кои што бил изјавен правен лек или од вкупно решените предмети **0,5%**.
- **преиначени – нема.**

Квалитетот на предметите е пресметан во однос на вкупно решените предмети од уписниците за кои е дозволен вонреден правен лек, при што не се вклучени решените предмети од уписниците КР и Р за кои не е дозволен вонредно правен лек.

Детални податоци дадени се во **Табела 3-1 и Табела 3-2** .

На крајот на 2019 година по сите видови предмети вкупно останаа нерешени 480, што според просечно месечно решени предмети по судија од 25,84 предмети, **ваквиот заостаток може да се реши за 1 месец, што е исклучително добар резултат и го прави Судот ефикасен.**

Имајќи ги во предвид статистичките податоци за времетраењето на постапката по завршените кривични и граѓански предмети, состојбата на ниво на АС Битола во однос на просекот на **времметраење на постапката** по сите видови е следна:

- **до еден месец** се решени **3043** предмети или **56,41 %**
- **од 1 до 3 месеци** решени се **1436** предмети или **26,62%**
- **од 3 до 6 месеци** се решени **857** предмети или **15,9 %**
- **над 6 месеци** решени се **58** предмети или **1,07 %**.

Во 2019 година на крајот на годината останаа вкупно 19 стари предмети од кои 9 предмети се кривични и 10 предмети се граѓански. По години состојбата е следна: 1 предмет од 2014, 2 предмети од 2016 година, 3 предмети од 2017 , 1 предмет 2018 и 12 предмети од 2019 година. (Детални податоци дадени се во **Табела 4.**)

Приоритетните предмети посебно се евидентираат и месечно се следат на начин што секој судија добива од писарницата податок за тоа колку предмети приоритетни има решено во претходниот месец и колку има нерешени на почетокот на месецот.

Како приоритетни се сметаат оние предмети кои како такви се определени во закон и во Судскиот деловник.

2. ИЗВЕШТАЈ ЗА УСОГЛАСУВАЊЕ НА СУДСКАТА ПРАКСА

2.1. ГРАЃАНСКИОТ ОДДЕЛ

Врз основа на Судскиот деловник се поднесува извештај за работата за работата на Граѓанскиот оддел на Апелациониот суд Битола за 2019 година.

Со овој извештај се прикажува работата на Граѓанскиот оддел во текот на годината како збир од активности и донесени заклучоци на седниците на Одделот.

Граѓанскиот оддел во текот на 2019 година одржа вкупно 15 седници, на кои беа разгледани 25 правни прашања и беа утврдени 12 заклучоци на тие седници. Правните прашања претежно беа иницирани од судиите на овој Оддел, а дел од нив беа иницирани од граѓанските оддели на основните судови од подрачјето на Апелациониот суд Битола. На седници на Граѓанскиот оддел беа разгледани и прашања кои што се однесуваа на воедначување на судската пракса при решавање на конкретни предмети.

Исто така, на седниците на Граѓанскиот оддел беа иницирани и разгледувани и спорни прашања и референтни одлуки кои се разгледуваа на средбите на Апелационите судови одржани на : 13,14 и 15 март 2019 во Битола,28,29 и 30 Ноември во Струга во кои учество зедаа и судии од Врховниот суд на Република Македонија. Исто така, на 07 март 2019 година во Врховен суд на Република Северна Македонија беше одржана заедничка средба на Врховниот суд со Апелационите судови, на која беа разгледувани правни прашања поставени од страна на Апелациониот суд Битола.

На одржаните седници на Граѓанскиот оддел, од вкупно разгледаните правни прашања беа утврдени следните заклучоци:

- **Секое задржување од плата на работник без негова согласност има третман на побарување од работен спор.**

(Донесен на ден 04.03.2019 година)

- Со пресуда за развод на брак судот не може по службена должност да одлучи за издршка на полнолетно дете кое е на редовно школување.

(Донесен на ден 22.03.2019 година)

- На административните службеници согласно Законот за административни службеници и Општиот колективен договор за јавниот сектор на Република Македонија не им следуваат трошоци за превоз до и од работа во случај кога нема организирано превоз во висина на најниските реални трошоци.

(Донесен на ден 07.10.2019 година)

- Лице кое е незаконски разрешено од должноста директор односно раководен орган на институција од јавен сектор пред истекот на мандатот нема право и основ да бара надомест на штета поради незаконито разрешување од таа должност во висина на платата која би ја примал до истекот на мандатот за кој бил избран или именуван, освен доколку со менаџерскиот договор е договорен некаков надомест на штета за предвременото разрешување од таа должност.

(Донесен на ден 22.11.2019 година)

- Судот ќе определи супервештачење во смисла на чл.246 ст.2 од ЗПП, само доколку во текот на постапката се изведени две спротивставени вештачења.Непочитувањето на оваа одредба претставува суштествена повреда на која судот внимава по службена должност.

(Донесен на ден 22.11.2019 година)

- На вработените во Јавните претпријатија за комунални дејности им припаѓа новогодишен надоместок и регрес за годишен одмор согласно Колективниот договор за комунални дејности, доколку работодавачите се членови на здружението на работодавачи кои го потпишале гранскиот колективен договор.

(Донесен на ден 26.11.2019 година)

- Согласно чл.46 ст.3 од ЗРО за трансформација на работен однос од определено на неопределено време не е задолжително да се докаже дека се обезбедени финансиски средства на неопределено време бидејќи работниот однос се трансформира по пат на автоматизам.Согласно чл.46 ст.4 од ЗРО треба да бидат обезбедени финансиски средства.Трансформацијата на работниот однос по чл.46 од ЗРО не е дозволена за лица кои се вработени во јавниот

сектор и се јавни и административни службеници. За истите начинот на трансформација на работниот однос е уреден во Законот за вработените во јавен сектор. Чл.46 од ЗРО може да се примени само за помошно- технички лица вработени во јавен сектор.

(Донесен на ден 26.11.2019 година)

- На припадниците на воениот и цивилниот персонал за периодот додека учествуваат во воени или мировни операции надвор од територијата на Републиката, не може да им се исплати и денарска плата, во случај кога на истите за временскиот период додека учествувале во воени или мировни операции им се уплатува девизна плата согласно утврдениот коефициент, како и додаток за посебни услови на престој и работа во странство во износ од 30% од платата утврдена во точка еден на донесеното решение.

(Донесен на ден 26.11.2019 година)

- На вработен распореден на работно место полицаец во Полициска станица за граничен надзор, во регионален центар за гранични работи, Биро за јавна безбедност при Министерството за внатрешни работи на РСМ, каде работата од страна на работникот се извршува со непрекинат престој во одредени издвоени објекти на Министерството подолго од 24 часа и работењето се организира на начин што работното време е во траење од најмалку 12 часа редовна работа и 12 часа платен одмор на работникот во објектот му следува додаток на плата за прекувремена работа, само доколку е надминато полното работно време во текот на годината.

(Донесен на ден 26.11.2019 година)

- Во ситуации при поведен спор за право на наследување по поднесена тужба за утврдување на право на наследување во ситуација кога имаме приговор за застареноста на правото, ноаѓа примена апсолутниот рок на застареност на правото предвиден во чл.136 ст.2 од Законот за наследувањето.

(Донесен на ден 26.11.2019 година)

- Навремениот приговор од должник за незаконитости при извршувањето, кој не е поднесен во доволен број примероци за судот и спротивната странка, ќе се отфрли врз основа на одредбите од чл.10 и чл. 86 од Законот за извршување и чл.99 и 101 од ЗПП, во случај кога должникот извршил уредување на приговорот со доставување на поднесок по пошта со препорачана пратка до судот после истекот на законскиот рок од 3 дена од приемот на барањето од судот за уредување на приговорот.

(Донесен на ден 26.11.2019 година)

- На лица порано вработени во ЈП Исар Штип кои заминале во пензија во 2017 година и не биле членови на Синдикалната организација, а се стекнале со право на регрес за годишен одмор за 2015, 2016 и 2017 година и со право на новогодишен надоместок за 2016 година согласно Колективниот договор за комунални дејности и Колективниот договор за Јавното претпријатие Исар Штип, не може со спогодба за утврдување на висина на надоместок за трошоци поврзани со работа (регрес на годишен одмор и новогодишен надоместок) потпишана во 2018 година од работодавачот и заменик претседател и членови на ИО на Синдикалната организација да им се ускратат правата предвидени во колективните договори.

(Донесен на ден 26.11.2019 година) (Ова правно прашање беше поставено од страна на Апелациониот суд Штип на заедничката средба на четирите апелациони судови одржана на 28, 29 и 30 Ноември во Струга, но истото беше повлечено)

- Судот е надлежен да постапува по тужбата на тужителот со која бара да се утврди спрема тужениот дека тужителот има право на барател во постапка за утврдување правен статус на бесправен објект и да се задолжи тужениот да го признае тоа право на тужителот и да трпи постапката за утврдување правен статус на бесправен објект да продолжи пред Одделението за урбанизам, градежништво, станбени работи за заштита на животната средина на Општина. Исто така судот е надлежен да постапува и по тужбата на тужителот со која бара да се утврди спрема тужениот дека тужителот има право на утврдување на правен статус на бесправен објект.

(Донесен на ден 26.11.2019 година)

Исто така, Граѓанскиот оддел разгледувал и барања од странки упатени до Одделот во врска со одлуки на советите кои одлучувале по слични предмети, а заради изедначување на судската практика. Беа разгледани и разни дописи доставени од Академијата за судии и јавни обвинители и од Врховниот суд на Република Македонија.

Во рамките на донесената Програма за работа на Апелациониот суд Битола беше утврден и Распоред на посети на Основните судови од подрачјето на Апелациониот суд при што во текот на 2019 година беа извршени посети на Основните судови. Во рамките на распоредот за средби и посети во текот на 2019 година беа одржани средби на судиите од Апелациониот суд Битола со судиите од Основните судови на кои беа презентирани заклучоците донесени од страна на Граѓанскиот оддел на овој суд, како и со заклучоците донесени на средбите на четирите апелациони судови со цел хармонизација на судската пракса. Исто така, беа запознати со можноста од користење на внатрешната веб страна на судот, заради запознавање и користење на судската пракса.

Во рамките на редовните посети на Основни судови беа разгледани старите нерешени предмети, а истовремено на заедничка седница со судиите од граѓанските оддели на Основните судови во кои беше извршена посета беа разменети мислења по поставени правни прашања и проблеми со кои истите се среќаваат во секојдневното работење. За извршениот увид на старите нерешени предмети и за причините во врска со долготраењето на постапката по истите, од страна на судиите кои учествуваа на овие работни посети изготвени се писмени извештаи кои се доставени до Претседателот на АС Битола.

На седниците на Граѓанскиот оддел беа разгледани дел од одлуките на Врховниот суд на Република Македонија по претходно поднесен извештај од Одделот за судска пракса при АС Битола.

2.2 КРИВИЧЕН ОДДЕЛ

Апелациониот суд во Битола, согласно чл.33 од Законот за судовите Сл.весник.на РМ бр. 58/2006, како второстепен суд е надлежен да решава по жалбите против одлуките на Основните судови од своето подрачје, да решава за судир на надлежноста меѓу Основните судови од своето подрачје и да врши други работи определени со закон.

Квалитетот и квантитетот на одлучувањето се сумираат во Годишниот извештај за работа на Апелациониот суд во Битола.

За реализација на годишната Програма за работа на Апелациониот суд во Битола се формираат повеќе оддели а еден од нив е Кривичниот оддел на Апелациониот суд во Битола кој е составен од судии кои работат на предмети од кривичната и прекршочната област. Заради остварување на својата работа секоја година Претседателот на Одделот согласно своите овластувања носи Програма за работа на Кривичниот оддел.

Согласно Програмата за работа на Кривичниот оддел за 2019 година покрај законската надлежност, основна цел на Одделот беше да се разгледуваат прашања во интерес на работата на кривичните совети а со тоа и на судиите кои работат во советите особено во однос на примената на законите во соодветната област како и воедначување на судската практика и унапредување на методите на работата. Формите на остварување на работата се одвиваа во три правци од кои прво - работата во самиот судски оддел, второ - соработка и помош на судиите на Основните судови на подрачјето на Апелациониот суд Битола и трето - соработка меѓу Апелационите судови во Република Македонија.

Во текот на 2019 година Кривичниот оддел при Апелациониот суд работеше со четири судии. Согласно бројот на предмети од кривична и прекршочна област во одделот има потреба од работа на уште двајца судии. Со оглед да еден судија е член на судскиот совет на РМ, работното место му мирува а има потреба од избор барем на

уште еден судија кој ќе работи на кривична материја.

Во текот на 2019 година од страна на Кривичниот оддел на Апелациониот суд Битола одржани се 11 седници на одделот. На седниците беа разгледувани вратените одлуки на Врховниот суд на Република Македонија по повод изјавените жалби по вонредните правни лекови при што особено место и значење беше давано на одлуките со кои беа укинати одлуките на Основните или Апелациониот суд и преиначените одлуки. Исто така на седниците на одделот беа разгледувани и беа давани правни мислења по однос на правни прашања на другите Апелациони судови во Република Македонија кои потоа беа разгледувани на заедничките средби на четирите Апелациони судови на Република Македонија кои се одржаа на 13 до 15 март 2019 година во Битола и 28 – 30 .11.2019 година во Струга и една средба во организација на Врховниот суд на РСМ со Апелационите судови на тема воедначување на примената на законите - судска практика „Концепт за работа и усогласување“ на 07.03.2019 година организирана во просториите на Врховниот суд .

Покрај тоа на седниците на Кривичниот оддел се разгледуваа и пресудите на Европскиот суд за човекови права од Стразбур.

Од страна на Кривичниот оддел во текот на 2019 година беа донесени следните заклучоци :

- Не може да постои застареност на кривичното гонење кога ќе има повторување на постапката. Повторувањето на постапката е секогаш во корист на осудениот. Ова дотолку повеќе што правото на повторување го имаат и други лица и по смртта на осудениот и што барањето за повторување може да се поднесе и откако осудениот ја издржал казната без оглед на застареноста, амнестијата или помилувањето, во смисла на членот 451 став 1 и став 2 од ЗКП. При повторување на постапката не важат одредбите за застареност на кривичното гонење, важат одредбите на застареност на извршувањето на казната.
- Во постапката што се води по однос на мерките на претпазливост кои можат да се преземат према обвинетиот, за негово присуство и за непречено водење на кривичната постапка, предвидени во член 146 став 1 од ЗКП, барањето на бранителот на обвинетиот поднесено до првостепениот суд за замена или укинување на мерките на претпазливост, определени по предлог на јавниот обвинител спрема обвинетиот од страна на судот, не е недозволено и судот не треба да го отфрли како такво, туку треба да постапува по истото и мериторно да одлучи, што е и во духот на член 6 став 1 од Европската конвенција за заштита на човековите права, кој го гарантира правото на пристап до судот .

- Трошоците настанати пред второстепениот суд се само оние трошоци настанати со одржана седница и одржана расправа. Сите други се трошоци за кои треба да одлучува првостепениот суд.
- Со примената на постапката за примена на мерки за одвраќање од член 75 и 76 од Законот за правда за децата, глава единаесетта, четврт дел, се спроведува претходната постапка на посредување со деца сторители на дејствија што со закон се предвидени како прекршоци, согласно со Законот за прекршоците, предвидена во член 137 од Законот за правда за децата.
- Надлежен за бришење на осуда за државјанин на РСМ, донесена од страна на странски суд, а евидентирана во Казнената евиденција во нашата држава е судот кој ја донел таа пресуда во прв степен, односно странскиот суд.
- Во случај на сторен прекршок, констатиран од страна на униформиран полициски службеник, со последица предизвикана сообраќајна незгода, на учесникот во сообраќајната незгода не му се издава прекршочен платен налог, односно не му се понудува постапка за порамнување. Согласно член 386-а од Законот за безбедност на сообраќајот на патиштата, на возачот кој сторил прекршок во сообраќајот на патиштата со кој е предизвикана сообраќајна незгода, полицискиот службеник ќе поднесе барање за поведување на прекршочната постапка до надлежниот суд, без да му предложи на сторителот на прекршокот забрзана постапка за порамнување.

Покрај наведените активности, преку Кривичниот оддел се одвиваше комуникацијата на судиите од Апелациониот суд Битола кои работат од кривичната и прекршочната област со Основните судови со оглед да со распоредот за работа се определени судии кои ја координираат работата на Основните судови на Апелационото подрачје. Во таа насока поставувани се определни правни прашања од судиите на Основните судови од областа на нивното работење. При тоа Кривичниот оддел донесуваше заклучоци по тие правни прашања и ги испраќаше на Основните судови.

Покрај редовните седници на Кривичниот оддел заради релативно малиот број на судии во секојдневните контакти се разменуваат мислења помеѓу судиите и меѓусебни известувања за правни ставови по одредени правни прашања. Во деновите кога советот од петмина одлучуваше во рамките на својата надлежност се користеше присуство на судии и стручни соработници и надвор од седницата на одделот, неформално се разгледуваат правни прашања од практична примена на материјалното право и процесното право од кривична и прекршочна материја.

СОРАБОТКА СО АПЕЛАЦИОНИТЕ СУДОВИ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Повеќе години наназад се вовеле нов метод и вид на соработка помеѓу Апелационите судови, поточно Кривичните оддели од тие судови со организирање на заеднички средби. Целта на тие средби била секогаш во смисла на воедначување на судската пракса за примената на Кривичниот законик, Законот за кривичната постапка,

Законот за прекршочни и други закони од областа на кривичното право и прекршоците. Оваа 2018 година се организираа 3 такви заедничките средби на четирите Апелациони судови на Република Македонија и Врховниот суд на РМ кои се одржаа на 13 до 15 март 2019 година во Битола, 28 – 30 .11.2019 година во Струга и една во организација на Врховниот суд на РСМ со Апелационите судови на тема воедначување на примената на законите - судска практика „Концепт за работа и усогласување“ на 07.03.2019 година организирана во просториите на Врховниот суд , на кои беа разгледувани спорните правни прашања и се зазедоа заеднички ставови во врска со постапувањето на четирите Апелационите судови.

Согласно чл.37 ст.1 алинеја 1 од Законот за судовите, Врховниот суд на Република Македонија утврдува начелни ставови и начелни правни мислења по прашања од значење за обезбедување на единство во примената на законите од страна на судовите. Тоа го чини и по сопствена иницијатива на седниците на судиите или по иницијатива на судските оддели од судовите. Од тие причини сите одлуки од Врховниот суд се разгледуваат посебно на седниците на Кривичниот оддел на Апелациониот суд Битола.

СОРАБОТКА И ЕДУКАЦИЈА НА СУДИИТЕ ОД ОСНОВНИТЕ СУДОВИ НА ПОДРАЧЈЕТО НА АПЕЛАЦИОНИОТ СУД ВО БИТОЛА

Според програмата на Апелациониот суд во Битола беше предвидена меѓу другото и соработка помеѓу Кривичниот оддел на Апелациониот суд во Битола со Кривичните одели на Основните судови од подрачјето на Апелациониот суд Битола.

Во текот на 2019 година извршени се работни средби со Основните судови и тоа во почетокот на годината кои се организирани во Апелациониот суд во Битола и работни посети на основните судови во втората половина на 2019 година. На работните средби како и при извршените работни посети се посветува внимание најпрво на прашањето со решавање на старите предмети.

Се очекува дека во 2020 година ќе се подобри соработката во оваа смисла заради потребата од разјаснување на одредени спорни прашања кои се јавуваат при примена на законите .Ова кога се има во предвид дека во 2019 година е донесен нов Закон за прекршоци чија што примена во целост ќе биде исполнета во 2020 година кога истиот ќе се прилагоди со поединечните закони каде се предвидени прекршоци за определни дејствија и кога се очекува нивно усогласување со новиот Закон за прекршоци.

Едукацијата на судиите во текот на 2019 година се организираше преку Академијата за судии и јавни обвинители со посета на советувања и обуки и други активности кои судиите во целост ја остварија.

2.3. ОДДЕЛ ЗА СУДСКА ПРАКСА

Согласно со надлежноста определена со Судскиот деловник, како и програмата за работа на Апелациониот суд Битола за 2019 година, во предметниот период Одделот за судска практика континуирано работеше на реализација на планираните активности, со дополнително имплементирање на нови активности. Истото со цел што поефикасно да се постигне воедначување на судската пракса на Апелационен суд – Битола како и судската пракса на основните судови од подрачјето за кое истиот суд е надлежен да одлучува во втор степен, како и судската пракса на четирите апелациони судови во Република Македонија. Тоа значи и ефикасна имплементација на принципот на владеење на правото

Одделот за судска практика на Апелациониот суд Битола континуирано соработува со Кривичниот и Граѓанскиот оддел, кои својата активност ја реализираат на одржаните седници, на кои се реферирани и правно образложувани конкретните правни прашања и правни ситуации за кои судиите бараат да се усогласи праксата на поодделните совети, како и за примена на одредени измени во процесни и материјални закони кои создаваат дилема во примената во пракса. Во рамки на тие активности, на седници на Граѓанскиот и Кривичниот оддел се разгледуваат и се посочуваат предмети во кои се заземале различни правни ставови и се носеле различни одлуки по исти или слични правни прашања, заради воедначување на судската пракса. Граѓанскиот и кривичниот оддел во координација со Одделот за судска практика, на одржаните седници, ги поставија на дневен ред сите спорни правни прашања кои се појавиле во текот на 2019 година. Во работата на Одделот, освен Претседателот на одделот, ангажирани беа стручни соработници со тримесечен ангажман, а свој придонес дадоа и континуираните состаноци и средби на претседателите на советите организирани со цел координација и оперативно договарање за начинот на решавање на спорни правни ситуации, кои не се во надлежност на работата на одделите, а се од значење за воедначено постапување на поодделните совети. На седница со претседателите на двата оддели е донесен план за следење на судската пракса и на општествените појави и односи од значење за судската пракса.

Во текот на 2019 година се одржуваат и редовни средби и контроли во основните судови на кои се расправаше за спорни правни прашања од интерес за судиите на тие судови. Заеднички е констатирано задоволство од ваквата соработка која резултира со поголема ефикасност во решавањето на старите, сложените, како и останатите предмети.

Од програмата за работа на одделот за 2019 година, реализирани се следните активности:

- Во библиотеката на судот во електронска и печатена форма се евидентирани и ставени на увид одлуките на Европскиот суд за човекови права во Стразбур;
- Во библиотеката на судот во електронска и печатена форма се евидентирани и ставени на увид досега издадените билтени на судска

пракса на овој суд, како и на останатите Апелациони судови

- Донесени се заклучоци на седници на Граѓанскиот и Кривичниот оддел по правни прашања иницирани од поодделни судии или совети, како и од основните судови од подрачјето на овој суд, кои се достапни за сите судии во електронска и печатена форма.
- Со Апликацијата за електронска евиденција на судска пракса, која е ставена во употреба од месец февруари 2017 година, редовно се внесуваат сентенци изготвени од судии и стручни соработници на овој суд, од референтни одлуки на Апелационен суд Битола, како и на Врховниот суд на Република Апелационен суд – Битола Годишен извештај за 2019 година Македонија, како и други пишани материјали кои се од значење за судската пракса на Овој суд. Под контрола на Претседателот на Одделот за судска пракса, во координација со Претседателот на Апелационен суд Битола, се врши редовно ажурирање и одржување на податоците во новата Апликација. Констатирано е дека судиите не многу често ги користат материјалите кои ги содржи базата, но редовно добиваат и печатени материјали од сработените референтни одлуки, изготвени табели, анализи на правни прашања и судска пракса и сл.
- Позначајна реализирана активност во работата на Одделот за судска пракса е изготвувањето на месечни извештаи и анализи, во кои се содржани сентенци од избрани референтни одлуки на Апелациониот суд Битола и Врховниот суд на РМ по вонредни правни средства против одлуки на овој суд, изработени од стручните соработници, во координација со Претседателот на одделот. Секој месечен извештај се доставува до судиите, кои на седница на оддел ги разгледуваат избраните сентенци и ги одобруваат или предлагаат измени и дополнувања, со тоа што финалната верзија на месечниот извештај ја има секој судија во печатена форма, истиот е истакнат на внатршната интернет страна и депониран во библиотеката на судот во печатена форма. Ваквиот начин на работа е поддржан и прифатен од сите судии, а се констатира поголема ефикасност и достапност на судските одлуки кои се референтни, до сите судии и стручни соработници. Судиите преку извештаите за работа имаат увид во донесени одлуки од други совети, согледуваат евентуални недоследности во примената на Заклучоците на Граѓанскиот и Кривичниот оддел или потребата од донесување на нови заклучоци или правни ставови.
- Изготвен е регистар на судски одлуки по основи, табела на судската пракса за споровите за надомест на нематеријална штета, анализа на одлуки на ЕСЧП за предметите за навреда и клевета, со референтни одлуки на тој суд
- Посебна соработка со Одделот за судска пракса на Врховниот суд на Република Македонија во 2019 година не е реализирана, а истата

сеуште се одвива само преку работните средби на четирите апелациони судови, како и организираните работни состаноци од ВСРСМ за воедначување на судската пракса.

- Со одделите за судска пракса на останатите апелациони судови соработката се одвива преку работните средби.
- Библиотеката на судот е збогатена со најнови изданија на закони и друга стручна литература, која се набавува по иницијатива на Претседателот на судот Елизабета Манели Ташевска.
- Во планираните активности за 2020 година ќе се настојува судската пракса да се следи тековно, за да може да се интервенира навремено во евентуални недоследности и неконзистентности од примената на заклучоците на одделите и судската пракса, како и новите законски одредби. Исто така, се планира секојдневно следење на новите закони и измени на постоечките, преку одговорниот стручен соработник во координација со Претседателот на одделот.
- Во работата на одделот целосно се применуваат процедурите и ИСО стандардите предвидени во планот и програмата за работа на судот, а за правилната примена и имплементација, после извршената ревизија, одделот доби високо задоволителна оценка. Издаден е Билтен на судската пракса на Апелациониот суд Битола за 2019 година.

3. ИЗВЕШТАЈ ОД ИЗВРШЕНИ ПОСЕТИ НА ПОНИСКИТЕ СУДОВИ

Во 2019 година од Апелациониот суд Битола извршени се посети на Основните судови на начин и динамика предвидена во Програмата за работа на Судот.

Во 2019 година од судиите на АС Битола, извршени се по три работни посети на Основните судови, и тоа една работна посета во првото полугодие на сите судови во периодот од 03-ти и 04 - ти месец 2019 година, а во второто полугодие од годината исто така извршени се посети на Основните судови во периодот од 10-ти до 11-ти месец 2019 година.

Посетите беа организирани на начин што, Претседателот на АС Битола, со работна група двапати во текот на годината изврши работни посети и преглед на работењето по сите видови на предмети и уписници, заради констатирање на состојбата со примена на Законот за управување со движење на предметите во судовите и Судскиот деловник, во двете полугодија. При овие посети беа извршени прегледи на работењето по сите видови на предмети и уписници со цел да се констатира состојбата со примена на Судскиот деловник и Законот за управување со движење на предметите во основните судови и да се види дали е постапено по препораките од претходните посети.

Исто така, посети двапати во годината се извршија на Основните судови од страна на работни групи од судии, заради разгледување на старите предмети и давање на правна помош на судиите за решавање на истите. Овие посети беа осмислени и се реализираја на начин што, се одвиваа повеќе денови во неделата, така што се разгледуваа без исклучок сите стари предмети не по случаен избор и за секој судија на Основните судови беше определен судија на АС Битола, кој што вршеше контрола врз секој предмет поединечно. Во текот на контролата судиите во основните судови беа присутни при контролирањето и преку непосредна комуникација со апелационите судии се укажуваше на недостатоците или пропустите во постапката и работењето со директни укажувања и препораки од страна на апелационите судии како најквалитетно и брзо да се завршат предметите. Ваквиот начин на работа беше воспоставен прв пат во 2018 година, и за разлика од претходниот начин на контролирање на старите предмети беа прегледани сите стари предмети без исклучок секој предмет беше разгледан од страна на судијата од Апелациониот суд определен за конкретен судија заедно со судијата кој што го работи предметот.

Ваквиот начин на организирање на посети и контроли одзеде многу време при посетите бидејќи, посетата и контролата во еден суд се одвиваше четири дена, два дена контрола вршеја граѓански судии и два дена судиите кривичари, меѓутоа ефектот се виде во очигледно намалување на бројот на старите предмети во основните судови.

Исто така, во 2018 година, се примени новина во организирање на работните средби помеѓу судиите на АС Битола и судиите на основните судови, и во првото полугодие на годината се организираа средби на граѓанскиот и кривичниот оддел на Апелациониот суд со граѓанските и кривичните оддели на основните судови. На средбите што се одвиваа во Основните судови беа присутни поголем број на судиите од одделот на АС Битола и судии од одделите на ОС судови и при тоа се разгледуваа заклучоците донесени по правни прашања на одделите на АС Битола и на средбите на четирите апелациони судови.

И ваквиот начин на средби помеѓу судиите одзеде многу повеќе време, отколку стандардните посети и разгледувањето на предмети, меѓутоа истите беа прифатени со задоволство од судиите во основните судови пред се, заради можноста на заедничко разгледување и дискутирање по одредени правни прашања. На овие средби се воспостави конструктивна и хармонична работна атмосфера.

Посетите беа организирани на начин што, работната посета и контролата посебно и во различни денови е извршувана од судиите на Апелациониот суд во Битола, кои што работаат во Граѓанскиот оддел и посебно во Кривичниот оддел, согласно Календарот за посети изготвен од страна на Претседателите на Кривичниот и Граѓанскиот оддел.

За извршените посети и превземените дејствија при посетите, секој судија изготви извештај во рок од 8 дена од извршената посета, кој што е доставен до Основните судови, Судскиот совет, Врховниот суд на РМ и Министерството за правда.

Исто така, беа изготвени и записници и за затекнатата состојба при посетите на

судовите на Претседателот и работната група и во нив е содржана затекнатата состојба во судовите и препораки за надминување на одредени пропусти во работењето.

На внатрешната web страна на Апелациониот суд Битола има објавено формулар со цел истиот да биде пополнет од страна на судиите во советот кој одлучува за предмет заради утврдени неправилности при постапувањето на првостепениот суд и истиот се доставува до Претседателот на Судот, кој понатаму превзема мерка ваквите појави да се сведат на минимум согласно Законот за управување со движење на предметите во Судовите. Во текот на 2019 година, од страна на судиите до Претседателот на Судот беа доставени формулари со забележани неправилности при постапувањето на судиите во Основните судови и врз основа на тоа, Претседателот на судот обавуваше непосредно разговор со судијата во врска со забелешките наведени во формуларот.

Исто така, согласно Програмата и Распоредот за работа во Апелациониот суд Битола, определени се судии задолжени за следење на работата на Основните судови, кои што имаат обврска и овластување по барање на Основните судии да се постојано во комуникација заради придонесување на навремено и квалитетно работење на судовите.

Претседателот на АС Битола во текот на годината одржа една работни средби со Претседателите на Основните судови од апелационото подрачје на кои се разгледуваа и се расправаше за актуелни прашања и состојби заради подобрување и унапредување на работата на судовите. Комуникацијата со Претседателите на основните судови и Претседателот на АС Битола е секојдневна во интерес на работата на судовите и изедначеност во работењето.

4. ИЗВЕШТАЈ ЗА ОДНОСИ СО ЈАВНОСТ

Апелациониот суд Битола поради немање посебна канцеларија и вработен судски службеник за односи со јавноста како канцеларија за таа намена ја користи судската писарница на судот а одговорно лице е Судскиот администратор. Се планира вработување на лице соработник за односи со јавност и човечки ресурси со што ќе се растерети писарницата во давање податоци за одредени предмети на лица кои се јавуваат по телефон, со што ќе се зголеми ефектот во работењето на писарницата врзано за судските предмети.

Во текот на 2019 година Судскиот администратор и вработените во судската писарница секој дневно примаа странки и одговараат на прашања врзани со работата на судот, посебно за предмети кои се во работа, за текот на постапката и исходот од истата, истото тоа се чини и по писмен и електронски пат. Вакви барања имаше околу **3000**. Не е мал бројот на странки кои бараат прием кај Претседателот на судот и Судскиот администратор. Некои приеми се остваруваат истиот ден до колку странките не се од Битола, а некои приеми со закажување.

Во 2019 година во судот примени се **11 барања** по Законот за слободен пристап на информации од јавен карактер и истите се позитивно решени и за тоа е изготвен годишен извештај согласно чл.37 од Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер и на **почетокот на месец јануар 2020 година**, доставен е до надлежната Комисија.

Во текот на 2019 година на судскиот web портал од страната на судот биле објавени **вкупно 5.092** анонимизирани одлуки.

Беше одбележан Европскиот ден на граѓанската правда 25 Октомври. По тој повод вратите на судот беа отворени за сите граѓани кои имаат потреба од правна помош, да дознаат за работата на судот, надлежноста а беше и организирана и практична обука со студенти.

Апелациониот суд Битола со судовите од другите апелациони подрачја има добра соработка која се остварува преку заеднички средби на Кривичните и на Граѓанските оддели на кој се разгледуваат прашања од интерес на судовите а пред се за изедначување на судската пракса кој заеднички правни ставови и мислења се дадени во Билтените на судовите.

Комуникацијата е постојана и со судовите од Апелационото подрачје Битола, таа се остварува преку средби на Претседателот на судот со претседателите на судовите од ова подрачје, со судските администратори, со информатичарите во разрешување на проблемите кои се однесуваат на старите предмети.

Исто така треба да се напомене дека сме член на Судско Медиумскиот совет и имаме активно учество во работилниците каде што присуствуваат лицата за односи со јавност на судовите и новинари.

Внатрешната страна на судот се ажурира редовно и во текот на целата 2019 година редовно беа објавувани сите информации битни за вработените, Календарот на судења, извештаите за работата на Судот, Распоредот за работа на Апелациониот суд Битола и неговите измени, заклучоците донесени на Граѓанскиот и Кривичниот оддел по спорни правни прашања, заклучоци по спорни правни прашања донесени на Работните средби на четирите Апелациони судови.

5. ИЗВЕШТАЈ ЗА ИНФОРМАТИЧКА ТЕХНОЛОГИЈА

Функционирањето на судот во делот околу информатичката технологија во текот на 2019 година се одвиваше непречено посебно во делот на употребата на Автоматизираниот информатички систем за управување со судските предмети (АКМИС). Вработените редовно го користат истиот, а внесените и обработените податоци се пополнуваа целосно и точно. Редовно и навремено се ажурираат и корисничките привилегии во АКМИС од страна на информатичарите за сите вработени кои имаат пристап до АКМИС системот Истиот се користеше редовно за генерирање на

најразлични статистички извештаи потребни за месечните, кварталните како и годишните извештаи. Сите извештаи редовно се доставуваат до надлежните институции.

Сметаме дека во АКМИС системот треба да се премине на изработка на програма за вертикално поврзување на судовите со преземање на податоците од електронското досие на секој предмет во повисокиот суд со што од една страна во голема мерка би се олеснила работата на судовите, а од друга страна што е уште поважно би се добиле точни статистички податоци за работата на судовите, без непотребни грешки при заведувањето на податоците за секој предмет во секоја судска инстанца одново .

Во судот има една судница во која се судат граѓански предмети, во која е инсталирана опрема за тонско снимање на рочишта „СРС ФЕМИДА“согласно ЗПП. Истата редовно се користи според упатството за тонско снимање и електронски записи на ЦД редовно беа дистрибуиран до странките во постапката.

Во изминатиот период не се забележани недостатоци на СРС ФЕМИДА , од аспект на исправност на опремата и софтверот. Но земајќи го во предвид фактот што компјутерите набавени за судниците набавени во 2019 година се со понов оперативен систем Windows 10 и истиот не е компатибилен со веќе инсталирана хардверска опрема за тонско снимање, неопходно е да се направи хардверска надградба и тековно одржување на истата.

Во кривичната судница нема инсталирано опрема за аудио и видео снимање на јавните седници, но се надеваме дека во иднина ќе се обезбедат средства од судскиот буџет за соодветно опремување на оваа судница во согласност со ЗКП.

Електронската достава се одвива непречено преку „Системот за електронска достава на судски документи“, меѓутоа само за адвокатите кои се регистрирани на порталот за е -достава. Досега не се имаат појавено проблеми околу доставата. Во текот на 2019 година извршена е електронска достава на вкупно **152 писмена** во вкупно **62 предмети**.

Сите поднесоци доставени до Апелационен суд Битола редовно се скенираат преку системот за е-приемно одделение преку кој вработените во судската писарница сите скенирани документи соодветно ги приклучуваат до електронското досие на предметите во АКМИС. Во текот на 2019 година скенирани се вкупно **481 поднесоци**

Што се однесува до хардверската опременост на судот во изминатата година во судот се набавија 30 нови компјутери, односно 26 персонални компјутери, 2 лаптопи и 2 компјутери за во судниците, со што значително се подобри состојбата со старите компјутери. Со овие компјутери и компјутерите кои беа набавени во минатата година комплетно се обнови опременоста со персонални компјутери во судот. Во текот на 2019 година беше набавен и 1 мултифункционален фотокопирен апарат за судската писарница бидејќи стариот беше нефункционален подолго време.

Потребна е замена на постоечкиот сервер кој е стар повеќе од 10 години на кој поради зголемување на оптеретеноста доведува до успорување на работата на корисниците и покрај тоа што се заменети сите стари персонални компјутери со нови. Поради зголемување на базата на АКМИС системот како и континуираните надградби, меморискиот капацитет на истиот е сведен на минимум, што значително го зголемува ризикот при креирањето на back-up на базата.

За антивирусна заштита на работните станици, во Апелационен суд Битола се користи Kaspersky Endpoint Security 10 for Windows software.

Во Судот постои интерна web страна која е хостирана на серверот во судот преку која редовно се известуваат сите вработени за најразлични информации поврзани со секојдневната работа. Ажурирањето на истата се врши секојдневно од страна на лице задолжено за ажурирање на страната како и од страна на информатичарите. Со користење на интерна web страна од страна на вработените се постигнува навремено и ефикасно информирање на сите вработени во Судот.

Во функција е и судскиот портал (www.asbitola.mk) на кој се поставуваат и може да се пребаруваат сите анонимизирани одлуки и истиот редовно се ажурира со сите потребни информации. Во текот на 2019 година на судскиот портал се објавени вкупно **5294 судски пресуди**.

Во текот на 2019 година апликацијата за Судска пракса која е хостирана во Апелационен суд Битола континуирано е во функција за судиите и стручните соработници во Апелационен суд Битола а од минатата година и за вработените во основните судови на апелационото подрачје на Битола.

Во текот на 2019 година во информатичкото работење на Апелационен суд Битола се применуваат сите процедури и правилници донесени согласно Законот за заштита на личните податоци како и сите процедури кои ги налага ISO 9001:2015 стандардот.

Со оглед на брзиот раст и подем на информатичката технологија потребно е постојано стручно усовршување како за информатичарите така и за останатите вработени во судот.. Само со добра континуирана обука ќе биде можно оптимално и правилно користење на хардверската опрема и софверските алатки во секојдневната работа на судот.

6. ИЗВЕШТАЈ ЗА ОПРЕМЕНОСТ И ОДРЖУВАЊЕ НА ЗГРАДАТА НА СУДОТ

Во Зградата на АС Битола сместени се ВЈО и ОЈО Битола, останува непроменета состојба по однос на одржувањето на објектот и АС Битола комплетно ги поднесува сите трошоци за функционирањето и одржувањето на истиот, сметајќи ги и просториите и трошоците за работењето на двете Обвинителства.

Се надеваме дека, во текот на 2020 година ќе се дислоцираат Обвинителствата од Зградата на АС Битола, со меѓусебна соработка и подршка и помош од Министерството за правда, уште повеќе што со примената на новиот ЗКП и надлежностите на ОЈО Битола, ваквата потреба е уште поголема и очигледно, во овој контекст треба да се напомене дека зголемен е бројот и присуството на странки во зградата, што предизвикува поголема ангажираност на судската полиција и воопшто одржување на тој дел од зградата.

Зградата на Апелациониот суд во Битола е стара зграда, која што е изградена пред скоро 70 години и истата се наоѓа во изворна состојба.

Во претходните години превземени се одредени работи за реконструкција на дел од зградата на Судот, меѓутоа има потреба за реконструкција на зградата во целост, иако истата е тековно одржувана и е во релативно добра состојба. Потребно е да се реконструираат сите канцеларии, да се набави потребен инвентар, бира столици и др. опрема за потребите на вработените.

Во текот на 2019 година, се изврши реконструкција и обновување на северната фасада на Апелациониот суд во Битола. Исто така, обновен е и реконструиран дел од визбениот простор на Судот, каде што е сместен магацинот и приспособени се простории кој што би можеле да послужат како архива.

Во текот на 2019 година, се заврши со постапката за архивирање на предметите во АС Битола, која што беше обемна и долготрајна со оглед на тоа што, во Судот беа предмети од 1946 година. После архивирањето и дислоцирањето на истите во Историски архив, се створија можности за расчистување на дел од подрумскиот простор каде што беа истите сместени и се изврши реконструкција на тие простории со цел во иднина Судот да користи поквалитетен простор за Архива.

Во 2019 година извршена е замена на дотраените подови во канцелариите на АС Битола, со поставување на квалитетен ламинатен под. Исто така, завршена е постапката за обновување и реконструкција на салата за состаноци со поставување на нов ламинатен под и оплеменување на истата со поставување на маски на старите радијатори.

Со оглед на тоа што, се очекува во текот на 2020 година, ОЈО Битола да ги испразни просториите кои што ги користи, со тоа ќе се даде можност да се направи дел во АС Битола каде што би биле сместени писарниците со шалтерски простор и на тој начин би се разграничил просторно делот каде што ќе имаат пристап странките од просториите во судот каде што се сместени судиите и останатите вработени.

7. ИЗВЕШТАЈ ЗА ПЛАНИРАНИ И ИЗВРШЕНИ ЈАВНИ НАБАВКИ

Во текот на 2019 година согласно Годишниот план за јавни набавки на Апелациониот суд Битола беа реализирани сите набавки во електронска форма

согласно Законот за јавни набавки. Иако од страна на Судскиот буџетски совет се планираа набавки на централно ниво посебно за набавките на нафта, тонери и хартија, се реализира само набавката на хартија за судовите од апелационото подрачје Битола.

Донесените одлуки на Претседателот на судот за набавка на тонери, нафта и осигурување на зградата и основните средства за работа, гориво за службено возило беа реализирани од страна на Комисијата за јавни набавки. Во текот на 2019 година средствата за капитални расходи на единките корисници од буџетот за судска власт за 2019 година, Апелациониот суд Битола целосно ги искористи и беа реализирани следните набавки: набавени беа персонални компјутери, мултифункционален копиер, се реновира северната фасада на судот, купени беа работни столици, се набави ново службено возило, се замени ламинатот во салата за обуки и состаноци и се изработи тротоар на северната страна на судот. Сите овие набавки се прикажани во **Табела 5**.

Укажуваме дека планираните средства за набавка на овие стоки и услуги на ставката 423 од буџетот не се доволни за задоволување на потребите за работа на судот, имајќи го во предвид фактот дека години наназад за оваа намена ни се одобруваат исти или намалени средства, а цените на стоките и услугите се зголемуваат и покрај ригорозните мерки на штедење од една страна а од друга страна секоја година стартно имавме неисплатени обврски кои го оптоваруваа буџетот од режиските трошоци за последниот месец од годината а кои се за наплата во месец Јануари 2019 година.

Препорачуваме во 2020 година финансиските средства кои што се неопходни да бидат обезбедени за спроведување на јавни набавки, да се стават на располагање на Судот најкасно до средината на годината, заради можноста истите да бидат искористени по претходно спроведени постапки за јавни набавки кои што вообичаено се неопходни за функционирањето на судот.

8. ИЗВРШУВАЊЕ НА БУЏЕТОТ И ФИНАНСИСКА АНАЛИЗА ЗА 2019 ГОДИНА

8.1 НАЧИН НА ФИНАНСИРАЊЕ – ОДОБРУВАЊЕ НА ГОДИШЕН БУЏЕТ

Министерството за финансии, најдоцна до 15 јуни, до носителите на функционалната област го доставува буџетското барање во форма на буџетски циркулар. Обрасците од буџетскиот циркулар ги дефинира и доставува СБС до сите судови во РСМ. Единките корисници, преку буџетското барање ги проектираат своите реални потреби за наредниот период, и врз основа на детална сметководствена анализа ги пополнуваат обрасците од буџетскиот циркулар, кој ќе претставува основа за финансирање на секоја единка корисник за наредната година. Во Апелационен Суд Битола буџетскиот циркулар го изработува работна група, именувана од Претседателот на Судот, и во неа членуваат : самостојниот судски референт – сметководител, вишиот судски референт – благајник, судските службеници – информатичари, судскиот

администратор и Претседателот на Судот.

Буџетскиот циркулар во предвидениот рок се доставува во писмена и електронска форма до Судскиот Буџетски Совет. Врз основа на утврдената фискална стратегија и утврдените максимални износи на одобрени средства, СБС донесува одлука за распределба на буџетот. Одлуката за распределба се носи на крајот на годината, а на почетокот на наредната година распределениот буџет по ставки се внесува во АБМС системот.

8.2. НАЧИН НА ИЗВРШУВАЊЕ НА БУЏЕТОТ

Извршувањето на буџетот на Апелационен Суд Битола опфаќа евидентирање на приходите и другите приливи, како и реализирање и евидентирање на плаќања во согласност со одобрените средства.

При извршувањето на буџетот потребно е ефикасно и ефективно да се исполнат целите на буџетската програма и стратешкиот план преку транспарентни трансакции.

Месечните одобрени износи на средства се внесуваат во месечниот план, во модулот за буџетско работење. Во согласност со одобрените износи, се врши реализација на обврските и другите побарувања.

Апелационен Суд Битола располага со три сметки и тоа : Буџетска сметка, Посебна сметка и Депозитна сметка.

Основните средства за финансирање од страна на буџетскиот корисник се евидентираат како приходи на Буџетската сметка на Судот и преку оваа сметка се извршуваат најголемиот дел од обврските во текот на годината.

На посебната сметка се остваруваат приходи по основ на наплатени паушали од прекршочна постапка, признаени штети по основ на осигурување на движен и недвижен имот и други приходи.

На депозитната сметка се депонираат средства од граѓани кои се наменети за исплата на трошоци за стручни вештачења потребни за судска постапка. На оваа сметка неколку години нема промени.

Самостојниот судски референт – сметководител до Претседателот на Судот доставува месечни извештаи на неизмирени обврски по старосна структура за обврските од тековниот месец, како и за неизмирени обврски од претходни месеци. Применувајќи ги принципите за ефективен финансов менаџмент, Претседателот ги дава основните насоки за реализирање на обврските по законски приоритет (Закон за финансиска дисциплина).

8.3. СЛЕДЕЊЕ И КОНТРОЛА НА БУЏЕТОТ

Следењето и контролата на буџетот подразбира систем на редовна внатрешна сметководствена контрола, која проверува дали финансиските промени, односно трансакции се извршени во согласност со законските прописи, дали постои соодветна сметководствена документација и дали финансиските извештаи обезбедуваат целосни, вистинити и веродостојни информации за резултатите на финансиските промени и финансиските трансакции.

Лица кои непосредно се вклучени во следењето и контролата на буџетот се : Претседателот на Судот, Судскиот Администратор, лицето одговорно за јавни набавки, самостојниот судски референт – сметководител и вишиот судски референт – благајник. Со конструктивно менаџирање на вкупните приливи и одливи на средствата од буџетот се обезбедува најоптимално

искористување на буџетските средства и постигнување на ефективни резултати во работењето на Судот како целина.

8.4. ИЗВРШУВАЊЕ НА БУЏЕТОТ И ФИНАНСИСКА АНАЛИЗА ЗА 2019 ГОДИНА

Апелациониот Суд Битола со извршувањето на буџетот за 2019 год. ефективно ги исполни дел од целите на буџетската програма и стратешкиот план за оваа година.

Во согласност со насоките од Претседателот на Судот, се реализираа поголеми инвестициски вложувања во Судската зграда во поглед на реконструкција на северната и јужната фасада, реновирање на дел од просториите, адаптирање на позиции од зградата за потребите во работењето, а се продолжи со елементарното просторно освежување кое започна претходните години. Исто така оваа година се набави ново службено возило, со што се заокружи долгогодишната проекција во буџетот за обновување на возниот парк, потоа се надолжни фондот на збирки стручна литература од земјата и странство, а комплетно е обновена информатичката опрема и опремата за аудио и видео надзор. Паралелно со споменатите трошоци како поголеми ставки од расходниот буџет, сите тековни обврски се реализираа успешно и во согласност со законските рокови, па со вкупно одобрениот буџет за 2019 год. во износ од 65.967.372,00 ден, успеавме фискалната година да ја завршиме со минимални неизмирени обврски од 325.627,00 кои во суштина се режиски трошоци за 12 месец кои се фактурираат во месец Јануари 2020 год.

Ова е секако резултат на конструктивното менаџирање на вкупните приливи и одливи на средствата од буџетот, со што се постигна најоптимално искористување на буџетските средства и постигнување на ефективни резултати во работењето на Судот како целина.

Од деталните податоци кои се дадени во **Табела 6 и 6-3** може да се заклучи дека трошковниот дел од буџетот во последните неколку години се движи стабилно, а додека капиталните инвестиции бележат тенденција на пораст, што е во согласност со политиката за постигнување на повисока реализација на ниво на правосудство како буџетски корисник, а со цел да се зголеми процентот на учество на судскиот буџет во вкупниот буџет на РСМ. Разликата која се јавува помеѓу проектираните и реално потрошените средства на основниот буџет (табела 6) е резултат на неodobрениот план (во износ од 10.000.000 ден.) предвиден за реконструкција на поткровјето на Судската зграда и сместување на архивата на Судот во тој дел, како и пренамена и адаптирање на делот кој во моментот го користи Основното јавно обвинителство, а кој во најскоро време ќе биде ослободен.

На Посебната сметка на Судот, на која се евидентираат приходите од судски паушали и други неданочни приходи, се забележува тенденција на значителен пораст, и со салдо на таа сметка во износ од 846.053,00 ден. се постигнува една стабилна основа за наредните инвестициски вложувања, како и добар наклон за ликвидноста на Судот, во услови на условно повисок индекс на пораст на цени во наредниот период.

Видно од извештајот за работата на Апелациониот суд Битола за 2019 година произлегува заклучокот:

Апелациониот суд Битола е ефикасен суд. Предметите во жалбена постапка во најголемиот дел се решаваа во роковите предвидени со закон, Судски деловник и Програмата за работа на Апелациониот суд Битола за 2019 година.

Просечниот квалитет на предмети кои биле по вонредни правни средства е солиден.

Февруари 2020

Претседател на Апелационен суд Битола
Елизабета Манели Ташевска